

VERGADERINGEN

DER

NATUURKUNDIGE VEREENIGING IN NEDERLANDSCH INDIË.

BESTUURVERSGADERING

GEHOUDEN DEN 11den JUNIJ 1856, TEN HUIZE VAN DEN HEER

STEENSTRA TOUSSAINT.

Tegenwoordig zijn de HH.

P. Bleeker, **President.**

P. Baron Melvill van Carnbee, **Vicepresident.**

A. J. D. Steenstra Toussaint.

A. W. P. Weitzel.

J. J. Altheer, **Sekretaris.**

Worden ter tafel gebracht.

1°. Brief van den kapitein adjudant van den afgetreden gouverneur generaal Duymaer van Twist, gedagteekend Batavia 24 Mei, houdende berigt, dat het den oud gouverneur generaal aangenaam is geweest aan het hoofd der Vereeniging te hebben gestaan in hoedanigheid van Beschermheer, en van meening is, dat die betrekking tot haar, na het verlaten van Indië, heeft opgehouden te bestaan.

De president doet verslag van den afloop der deputatie, overeenkomstig het in de vorige vergadering genomen besluit, om den oud gouverneur generaal het *honorair beschermheerschap* der Vereeniging aan te bieden door eene deputatie uit de direktie en deelt mede, dat de oud gouverneur gene-

raal het Eere-Beschermheerschap onder de meest vleijende woorden voor de Vereeniging heeft aangenomen.

2°. Brief van de Koninklijke Akademie van Wetenschappen te Berlijn, van den 28ⁿ Februarij 1856 en

3°. van de Linnean Society te Londen van den 20ⁿ December 1855,

beide inhoudende eenige bezwaren tegen de gewone wijze van toezending van het Tijdschrift der Vereeniging, waardoor dit voor die instellingen zeer kostbaar wordt.

Is verstaan deze aangelegenheid dezen avond nog nader ter sprake te brengen.

4°. Brief van het adviserend lid der Vereeniging den heer Zollinger, gedagteekend Batavia 28 Mei 1856, houdende mededeeling, dat het der Naturforschende Gesellschaft te Zürich ten hoogste aangenaam is, met de Vereeniging in betrekking te zijn gekomen en dat de wederkeerige ruil der uitkomende boekwerken en geschriften is aangenomen. Zij betuigt daarvoor haren dank en berigt de toezending van negen jaargangen harer mededeelingen.

Aangenomen voor berigt.

5°. Brief van den heer Zollinger, gedagteekend 29 Mei 1856 strekkende tot kennisgave, dat hij zijne benoeming tot Adviserend lid der Vereeniging met erkentelijkheid aanneemt.

6°. Brief van het lid den heer W. Hubers van Assenraad, van Bonthain den 26ⁿ April 1856 waarbij der Vereeniging dank wordt gezegd voor de onderscheiding, hem betoond door zijne benoeming tot gewoon lid. Verder luidt de brief als volgt:

„Na langdurig onderzoek en navragen is het mij gelukt inlichting te verkrijgen omtrent eene warme bron, welke in het aan Bonthain grenzende gebergte aanwezig is en waarvan ik het water reeds heb ontvangen. Als het weder en de gelegenheid het toelaten, hoop ik mij in persoon derwaarts te begeven en alles nauwkeurig na te gaan. De inlichtingen, die

ik bekomen heb, zijn de volgende. De bron ligt omstreeks de kampong Boeloeporon in de streek Limbaja, behoorende tot het grondgebied van Goä, ongeveer 15 uren van hier, tusschen verschillende tuinen. Telkens komt een weinig water voor den dag, dat spoedig bekoelt. 'sNachts is het water warmer dan bij dag; een ei kan er half gaar in gekookt worden. Rondom de openingen van de bron liggen vele geelachtige zachte steenen. Het wordt uit- en inwendig gebruikt tegen pokken en rheumatisme. Aan het water heb ik geen' zwavelreuk kunnen bespeuren.

Zoo het mij niet gelukt zelf de bron te zien, zal ik het water en de steenen tot een nader onderzoek aan de Vereeniging toezenden."

7°. Brief van den gouverneur van Timor Dehli Don Luis Augusto d' Almeida Mareda, aanbiedende twee stopflesschen met zoetwatervisschen van Timor.

Wordt besloten den dank der Vereeniging voor het ontvangen geschenk te betuigen, terwijl de heer Bleeker op zich neemt omtrent den inhoud der flesschen nader te berigten.

8°. Brief van den direktieur der produkten en civiele magazijnen, gedagteekend Batavia 15 Mei 1856, houdende verzoek om de beantwoording van zijnen brief aan de Vereeniging van 6 Februarij 1856 N°. 731, handelende over eene doelmatige pers tot het verkrijgen van olie uit den japanschen wasboom, zoo mogelijk te willen bespoedigen.

Ten opzichte van dit onderwerp bereids eene nota van het lid den heer Groll ingekomen zijnde, wordt de heer Alt-heer verder uitgenoodigd, het noodige te verrigten en het in te zenden rapport der Vereeniging met teekeningen toe te lichten.

9°. Brief van den chef der geneeskundige dienst, gedagteekend Batavia 13 Mei 1856, aanbiedende eene topografische schets van het eiland Batjan door het lid den heer Bernelot Moens, om daarvan, des verkiezende, gebruik te

maken tot plaatsing in het tijdschrift der Vereeniging.

Wordt besloten het stuk den direktoren ter lezing aan te bieden, en de bijgevoegde mineralen in het museum te plaatsen.

10°. 18 brieven, terug aanbiedende intekeningslijsten op de bundels Verhandelingen der Vereeniging, waaruit blijkt dat bereids voor 33 exemplaren is ingeteekend. De brieven zijn van de residenten der Preangerregentschappen, Djokjokarta, Soerakarta, Kadoe, Madioen, Bezoeki, Bantam; van de adsistent-residenten van Pandeglang, Tjilatjap, Patjitan, Japara, Toeban, Grisse, Sumanap, Madura, Ledok en Toe-longagong en van den civielen en militairen gezaghebber der Lampongsche distrikten.

11°. De president herinnert de direktie, dat vroeger aan de Vereeniging door hem zijn ten geschenke gegeven teekeningen en manuskripten, nagelaten door het voormalige lid der Natuurkundige kommissie Zippelius, die daarna aan den heer Blume te Leiden zijn afgestaan. Daar van de ontvangst dier teekeningen en handschriften nog geen bericht is ingekomen, wordt in overweging gegeven, genoemden hoogleeraar om eenige inlichting desaangaande schriftelijk uit te noodigen.

Wordt hiertoe besloten.

12°. In verband met den inhoud van N°. 2 en 3 dezer notulen wordt beraadslaagd over de beste wijze, waarop brieven en boekwerken der Vereeniging voortaan aan de verschillende geleerde buitenlandsche genootschappen zullen worden toegezonden, en bepaald:

Dat het gouvernement zal worden verzocht zijne tuschenkomst tot deze verzending te willen verleenen.

De heer Weitzel berigt, dat de heer Poolman te Batavia zich bereid heeft verklaard, om verzendingen van de Vereeniging naar Nederland te bemiddelen.

Aangenomen voor berigt.

13°. De heer Bleeker deelt mede, dat hij heeft ontvangen van

den heer E. F. J. Van Kappen, officier van gezondheid der 2^e klasse te Pontianak, eene belangrijke bezending visschen van de Kapoeas-rivier; zoo ook van den heer Von Rosenberg eene van de Batoe-eilanden en eene van den heer Walbeelm van Riouw, omtrent welke verzamelingen hij nader berigten zal.

14°. De heer Bleeker brengt ter tafel eene beschrijving van *Polypedates Junghuhnii* Blkr (zie bestuursvergadering van den 1ⁿ Mei 1856 N°. 4) van den volgenden inhoud:

Polypedates Junghuhnii Blkr.

„ Deze soort onderscheidt zich van de beide overige javasche soorten, *Polypedates mystax* en *Polypedates rugosus*, door aanmerkelijk smalleren en minder hoekigen kop, wat bij voorwerpen der drie soorten van gelijke grootte zeer in het oog valt. Een ander kenmerk ligt in het tandenstelsel. De ploegbeenstanden namelijk vormen meer van een staande kleine groepjes dan onder een' hoek konvergerende reijën en beantwoorden alzoo meer aan die van het geslacht *Limnodytes*, waartoe de soort evenwel niet gebragt kan worden, wegens het, trouwens zeer kleine, zwemvlies, dat de bases der vingers vereenigt. Handpalm met twee langwerpige knobbels. 5 knobbeltjes aan de ondervlakte van den 3^{den} vinger, 3 aan den 2^{den} vinger. De soort heeft den witten bovenlipsband van *P. leucomystax* en *P. rugosus*, doch deze band verlenkt zich achter het trommelvlies in twee langwerpige witte vlekken, welke bij alle mijne drie voorwerpen aanwezig zijn. De derde vinger is er betrekkelijk veel langer dan de vierde, vergeleken bij *P. leucomystax* en *P. rugosus*. Overigens is de kleur van boven olijfgroen met donkerder groen min of meer gewolkt, terwijl de dijen met donkergroene dwarsche banden geetekend zijn. De ondervlakte des ligchaams en der extremiteiten is geel. Bij het grootste der voorwerpen zijn kin en buik violet-bruin gemarmerd of gewolkt.”

De heer Junghuhn ontdekte deze soort bij het meer Patengan op Java.

15°. De heer Bleeker deelt voorts mede, dat zich in zijne kollektie meer dan 150 Krustaceën van den Indischen Archipel bevinden, waaronder ongeveer 40 nieuw voor de wetenschap, en biedt aan ter plaatsing in de bundels verhandelingen: eene eerste bijdrage over die krustaceën getiteld:

Recherches sur la Carcinologie de l'Inde archipélagique par le Dr. Bleeker—I. Sur les Crustacés décapodes oxyrhinques de l'Archipel indien.

16°. Ter tafel worden nog gebragt.

Hetgeen van het 1e deel der bundels Verhandelingen van de Vereeniging is afgedrukt, als mede eenige afdrukken van: Uittreksel uit het dagverhaal eener reis door Oost-Java, Karimon-Java en Bali-boleling door J. E. Teysmann, om gedeeltelijk aan het gouvernement, gedeeltelijk aan den schrijver te worden toegezonden.

17°. Wordt bepaald dat voortaan aan de te benoemen leden diploma's zullen worden uitgereikt, voorzien van het zegel der Vereeniging. Van een en ander zullen HH. direktoren nader eenige modellen ter goedkeuring worden voorgelegd.

18°. Ingekomen boekwerken:

Het Regt in Nederlandsch Indië 6e Jaargang N°. 2 (van de redaktie).

Flora van Nederlandsch Indië door F. A. W. Miquel 1ste deel afl. 3. (aangekocht).

Verslagen en mededeelingen der Koninklijke Akademie van wetenschappen te Amsterdam Afd. Letterkunde 1ste deel 2de stuk (van de Akademie).

Java-bode 1856 N°. 26 tot en met 34 (van de redaktie).

De Sekretaris,

J. J. ALTHEER.